

Aan de Minister

Directoraat-generaal Agro
Directie Strategie, Kennis en
Innovatie

Datum
2 augustus 2021

Kenmerk
DGA-SKI / 21196860

BHM: 21205032

Bijlage(n)
2

Nota

Aanbieding LNV Digitaliseringsvisie

Aanleiding

In de voorbereiding van de beantwoording van vragen (van 3 februari jl.) van de vaste Kamercommissie LNV over big data in de landbouw, tuinbouw en visserij, heeft u aangegeven dat de digitaliseringsvisie van LNV, die tot dat moment nog de status van een "intern werkdokument" had, op korte termijn klaar voor verzending naar de Kamer gemaakt mocht worden.

In de bijlagen vindt u de vernieuwde en intern afgestemde visie 'Inzet van digitalisering voor een duurzame landbouw- en voedselketen en robuuste natuur' en de aanbiedingsbrief voor de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

U kunt de huidige versie van de digitaliseringsvisie naar de Tweede Kamer te sturen. Het gaat hierbij om een visie op hoofdlijnen die fungeert als opmaat voor een nog op te stellen actieprogramma.

Een andere optie is om deze visie aan te houden tot het actieprogramma gereed is. Dat betekent verzending van beide stukken naar de Tweede Kamer in Q4-2021.

Kernpunten

1. De LNV-digitaliseringsvisie gaat op hoofdlijnen over de kansen, risico's en randvoorwaarden om digitalisering in te kunnen zetten voor de maatschappelijke opgaven.
2. Deze visie is toegezegd in het Realisatieplan van de LNV-visie.
3. Deze visie zal via een actieprogramma in de loop van dit jaar in concrete acties worden omgezet.

4. Het voordeel om deze visie zonder actieprogramma nu reeds naar buiten te brengen is dat de Tweede Kamer zich er nu al over kan buigen en suggesties kan meegeven voor het op te stellen actieprogramma.
5. Eerder hebben we u geadviseerd de visie niet zonder actieprogramma te versturen, omdat de gewenste nieuwe acties zoals nu in de visie geformuleerd nog niet concreet met externe partijen zijn uitgewerkt en de financiële dekking nog niet geregeld is. Risico is dat er geen middelen beschikbaar komen voor het actieprogramma.
6. De keuze voor het huidige advies is ingegeven door uw wens de Tweede Kamer zo snel mogelijk te informeren.

Toelichting

Het opstellen van een Digitaliseringsvisie voor de LNV-domeinen is aan de Kamer toegezegd in het Realisatieplan van de LNV-Visie *Waardevol en Verbonden* (TK 35000-XIV -76). Bij het opstellen van deze visie zijn, naast een groot aantal externe partijen, LNV, EZK, RVO en NVWA betrokken geweest.

Deze visie:

- Benoemt kansen, risico's en randvoorwaarden om digitalisering in te kunnen zetten voor de maatschappelijke opgaven op het gebied van landbouw en natuur;
- Benoemt dat digitalisering ten dienste moet staan van deze opgaven, en geen doel op zichzelf moet worden;
- Benoemt acties die het LNV-domein overstijgen én domeinspecifieke acties die reeds lopen en acties die daarboven wenselijk zijn, vooral nationaal maar ook regionaal/internationaal;
- Is gericht op digitalisering voor de domeinen van LNV, niet binnen het departement zelf (zoals datagedreven werken). De randvoorwaarden zoals betrouwbare data, datadelen en competenties, zijn hierop wel deels toepasbaar;
- Wordt momenteel uitgewerkt in een actieprogramma, waarin concrete afspraken over acties en rolverdeling worden vastgelegd met relevante stakeholders. Waar LNV tot actie moet overgaan of dat al doet, worden de financiering, uitvoering en verantwoordelijkheid van LNV in het programma opgenomen.

In de afweging om de digitaliseringsvisie in de huidige vorm zonder actieprogramma naar de TK te sturen speelden de volgende argumenten voor en tegen mee:

Argumenten voor:

- De Digitaliseringsvisie is in het Realisatieprogramma van de LNV-visie aangekondigd. De Tweede Kamer vraagt naar deze visie en vindt het net als u een belangrijk onderwerp;
- Wachten op het actieprogramma zou leiden tot vertraging in het informeren van de Tweede Kamer over deze visie;
- Bespreken van deze visie op hoofdlijnen kan zinvol zijn voor het nog uit te werken actieprogramma;

- LNV heeft eerder visies op andere dossiers zonder concreet uitgewerkte actieprogramma's met de Kamer gedeeld, zoals de visie op gewasbescherming.

Argumenten tegen:

- Het is nog niet precies duidelijk wat de verantwoordelijkheden en taken zijn van LNV en andere partijen bij de nu in de visie genoemde acties. Daardoor kan deze visie (zonder actieprogramma) de verwachting wekken dat de overheid zich een grote rol toe-eigent, terwijl het juist wenselijk is om ook andere stakeholders te stimuleren om verdere actie te ondernemen;
- De verwachting is dat de financiering van voorgestelde nieuwe acties, die in het actieprogramma geconcretiseerd moeten worden, zal afhangen van extra middelen uit een nieuw regeerakkoord of uit nieuwe Europese geldbronnen. Zonder financiële dekking kunnen de voorgestelde nieuwe acties niet waargemaakt worden. De huidige versie bevat daarom 'disclaimers' hierover. Bij het uitblijven van extra middelen heeft de huidige visie niet de impact die gewenst is;
- Kortom:
 - De dekking van nieuwe acties is afhankelijk van een nieuw Regeerakkoord en/of het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB);
 - De nieuwe ambities in de visie passen op dit moment niet bij de beschikbare financiële middelen;
 - Het gaat mogelijk om relatief forse bedragen die we niet binnen de LNV begroting kunnen inpassen. Nu vooruitlopend verzenden van de visie kan betekenen dat de minister van Financiën (en ook andere partijen) in later stadium hoe dan ook ervanuit gaat dat dekking binnen LNV aanwezig zal zijn.

Tijdens de LNV-interne afstemmingsronde is vooral gewezen op de nadelen en risico's van het nu verzenden van de Digitaliseringsvisie zonder een actieprogramma, in het bijzonder door FEZ. Hier is rekening mee gehouden door in de visie genoemde 'disclaimers' en voorbehouden in te bouwen, en te benadrukken dat de impact van de visie afhangt van het opstellen van een actieprogramma. De visie schetst daarmee vooral (en voor het eerst) het totaalplaatje van de randvoorwaarden en betekenis van de inzet van digitalisering voor het LNV-domein.

U heeft in eerdere interne nota's rond deze visie aangegeven dat u digitalisering een belangrijk thema vindt en dat het wachten op een actieprogramma, ook gezien de formatie, ervoor zal zorgen dat de Tweede Kamer langer moet wachten. U gaf ook aan dat LNV wel vaker visies aan de Tweede Kamer heeft gestuurd waarbij nog geen actieprogramma voorhanden was. U vindt het ook zinvol het debat over deze visie alvast aan te gaan.